

Minimální preventivní program

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Nový Bor náměstí Míru 128, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jakub Ujka
Telefon na ředitele	739 572 497
E-mail na ředitele	ujka@znamesti.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Jana Sotonová
Telefon	733 317 304
E-mail	sotonova@znamesti.cz
Specializační studium	Ano
Realizátor vzdělávání	Centrum vzdělanosti Libereckého kraje - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace

Jméno výchovného poradce	Mgr. Lenka Jurczaková Mgr. Kateřina Mašková
Telefon	487 722 010 487 722 010
E-mail	jurczakova@znamesti.cz maskova@znamesti.cz
Specializační studium	Ano Ne
Realizátor vzdělávání	Karlova univerzita

Jméno školního psychologa	Mgr. Pavla Šimánková - externě, vedoucí PPP Česká Lípa
Telefon	776 522 170
E-mail	simankova@pppcl.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	12	276	20
ZŠ - II.stupeň	13	290	30
Celkem¹	25	566	50

2. Stručná analýza situace

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY, POPIS ATMOSFÉRY VE ŠKOLE

ZŠ nám Míru v Novém Boru je státní školou s 1. až 9. postupným ročníkem a přípravnou třídou.

Škola se nachází na náměstí, do školy chodí žáci ze všech částí města, ale i žáci dojíždějící z okolních obcí. Naše škola má v zásadě 3 propojené budovy – budovu pro 1. a 2. stupeň. Žáci i učitelé mají přístup do všech budov. V budově 1. stupně je zároveň školní jídelna a jsou zde i učebny školní družiny. Ve všech prostorách naší školy je během přestávek, před i po vyučování stálý dohled.

Pracujeme podle školního vzdělávacího programu Pojďme spolu do světa.

- žáci se učí již od 1. třídy anglickému jazyku
- od 2. třídy probíhá rozšířená výuka jazyků
- používáme různé formy výuky
- žáci mohou využít široké nabídky zájmových aktivit
- škola nabízí žákům velký výběr volitelných a nepovinných předmětů
- od 6. třídy probíhá rozšířená výuka TV
- žáci 1. stupně mohou navštěvovat školní družinu
- třídy navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- školu navštěvují i žáci s cizí státní příslušností
- škola vytváří podnětné prostředí, ve kterém preferuje individualitu dítěte s ohledem na jeho nadání a schopnosti, což je zohledněno v ŠVP stejně tak jako primární prevence, která je průřezovým tématem ve všech vyučovacích předmětech

¹ Pracovníci, kteří učí na prvním i druhém stupni, jsou započítáni pouze jednou.

- učitel žákovi naslouchá a pomáhá při jeho vzdělání, výchově a komplexním rozvoji

PREVENTIVNÍ TÝM ŠKOLY

- ředitel školy Mgr. Jakub Ujka
- výchovná poradkyně 2.stupně Mgr. Kateřina Mašková
- výchovná poradkyně 1. stupně Mgr. Lenka Jurczaková
- školní metodik prevence Mgr. Jana Sotonová
- metodik prevence PPP v České Lípě Mgr. Dana Horynová

Odborná metodická literatura a odborné časopisy jsou pro pedagogy i rodiče k dispozici ve školní knihovně.

MPP je k nahlédnutí na webových stránkách školy, ve škole máme 2 schránky důvěry, jedna je umístěna v přízemí budovy 1. stupně, druhá u učebny rodinné výchovy na 2. stupni, další informace a podněty jsou žákům sdělovány prostřednictvím školních nástěnek, hlášení školního rozhlasu, nebo zprávou v programu Bakaláři. Od loňského školního roku se zástupci tříd podílí na chodu školy prostřednictvím školního parlamentu. Škola je zapojena do programu MŠMT Nenech to být – programu proti šikanování.

SPOLUPRÁCE

Spolupráce při plnění preventivního programu probíhá jak na půdě školy, tak i mimo školu.

Samotné optimální klima školy a pocit bezpečí jsou základními kameny prevence.

Naplňování preventivního programu lze realizovat pouze s podporou ředitele a celého pedagogického sboru, žáci se pravidelně účastní třídnických hodin.

Současně s pedagogickými pracovníky však spolupracují i ostatní zaměstnanci školy – provozní zaměstnanci. Velkou míru zodpovědnosti, ale hlavně organizace v tomto směru přebírá metodik prevence za podpory výchovného poradce.

Na mimoškolní půdě škola jako instituce, ale i její zaměstnanci jako jednotlivci, spolupracují s různými organizacemi, které pomáhají při podpoře primárních i sekundárních jevů. Jsou to např. Dům dětí Smetanka, Základní umělecká škola, Městská policie, Krajská hygienická stanice, Maják – Liberec, Advaita – Liberec,

PPP Česká Lípa, Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí a mládeže, Tělovýchovná jednota Nový Bor, Liga proti rakovině, Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy v České Lípě, OSPOD, Probační a mediační služba, Rodina v centru, SVP, Vafle

STANOVENÍ CÍLŮ

Stanovení dlouhodobých cílů:

Seznámit děti s různými riziky spojenými se sociálně patologickými jevy a uvést na správnou míru jejich případné mylné informace či představy, týkající se dané oblasti. Posílit jejich schopnost bránit se před těmito patologickými jevy zdravým a sociálně akceptovatelným způsobem - působit na jejich postojovou a emocionální složku prostřednictvím posílení některých stránek osobnosti, které mohou v budoucnu hrát roli při jejich setkání s návykovými látkami, případně společenským nátlakem, který by mohl ke vzniku některé ze závislosti vést.

Stanovení krátkodobých cílů:

Naučit děti vhodně a účelně využívat volný čas, ověřit si fyzické, psychické a sociální schopnosti. Trénovat a vytvářet protidrogové postoje. Ukázat, jak správně řešit náročné životní situace.

Nastolit optimální klima ve třídách a tím i v celé škole. Posilovat komunikační dovednosti, vytvářet přátelské vztahy, zlepšovat sebeovládání, učit se nenásilnému zvládnutí konfliktů, naučit se zvládat úzkost, strach i další obtížně zvladatelné situace. Zajistit průběžné vzdělávání učitelů a výchovných pracovníků, seznámení se zákony, vyhláškami, metodickými pokyny a změnami na úseku sociálně patologických jevů.

Cíl:	Příprava společných akcí pro děti, rodiče, učitele
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, celkové klima třídy
Zdůvodnění cíle:	Seznámení s kolektivem třídy, poznání odlišností spolužáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytváření přátelských vztahů

Cíl:	Hrané scénky na dané téma
Ukazatele dosažení cíle:	Zlepšení klimatu třídy, zvládání řešení vyhocených situací, hádky
Zdůvodnění cíle:	Ukázat možnosti řešení problémových situací ve vztazích mezi spolužáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Učit se nenásilnému zvládání konfliktů

Cíl:	Akce s městskou policií
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků šetřených policií v oblasti kriminality či užívání návykových látek
Zdůvodnění cíle:	Ukázat, jak předcházet rizikům např. s návykovými látkami, společenským nátlakem.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Seznámit se s různými riziky sociálně patologických jevů

Cíl:	Dotazníkové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Monitoring nežádoucích jevů
Zdůvodnění cíle:	Pomocí získaných informací se zaměřit konkrétní zlepšování postojů nežádoucích vlivů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit schopnost bránit se před patologickými jevy akceptovatelným způsobem

Cíl:	Besedy a programy pro žáky, projektové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zúčastněných žáků
Zdůvodnění cíle:	Besedy s odborníkem vedou žáky k otevřenosti a řešení problémů, konkrétní a okamžité zodpovězení otázek, případně řešení problémových situací
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti,

Cíl:	Zařazování psychologických a sociálních her do výuky
Ukazatele dosažení cíle:	Klima ve třídě, počet řešených případů nevhodného nebo patologického chování
Zdůvodnění cíle:	Potřeba naučit se správným postojům
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti, naučit se správným postojům

Cíl:	Účast na školních výletech, ozdravných pobytech....
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, umět získané sociální dovednosti využívat nadále v běžném životě i v třídním kolektivu
Zdůvodnění cíle:	Trénování sociálních dovedností
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Naučit se vhodně a účelně trávit volný čas, ověřit si sociální dovednosti

3. Skladba aktivit MPP

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma
1 – 5. ročník	Prv, Př	Člověk a zdraví	Co zdraví škodí a co prospívá
		Člověk a zdraví	Zdravé Zuby
		Vztahy v rodině a mimo ní	Bezpečná cesta do školy a zpět
		Mezilidské vztahy	Umět si poradit v krizové situaci
		Mezilidské vztahy	Jak se bránit šikaně
		Bezpečné chování	Odmítání návykových látek
		Zdravý způsob života	Využívání volného času, zdravý jídelníček

Po pěti letech by děti měly znát a zvládat:

- znalost přesných a specifických informací o alkoholu, tabáku, marihuaně
- informace o škodlivosti a nezdravosti návykových látek
- jaké následky má jejich braní, které je v rozporu se zákonem a pravidly školy (podávání alkoholu a cigaret nezletilým)
- získání asertivních dovedností při odmítání
- pozitivní rozhodování a kritické uvažování
- schopnost týmové spolupráce, vytváření zdravých vztahů
- respektování pravidel soužití a zákonů
- chápání hodnoty dobrých vzorů pro životní role
- snaha udržet si své zdraví

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Vzdělávací oblast	Téma
6. – 9.roč.	Budování kvalitního vrstevnického kolektivu	Vrstevnické vztahy, vztahy chlapců a dívek, dobré klima třídy
	Úloha rodiny	Posilování kladných vztahů
	Účinky drog na lidské zdraví	Návykové a ostatní zdraví škodlivé látky
	Sociální postoje a dovednosti	Záškoláctví
	Zdravá výživa	Poruchy příjmu potravin
	Volný čas	Mimoškolní aktivity, využití volného času
	Pravidla a normy chování	Agresivita, vandalismus, kriminalita a další násilné chování
	Tolerance k menšinám,	Rasismus, extremismus, terorismus, sekty, náboženství
	Omezování osobní svobody	Šikana, kyberšikana.....

Žáci by měli před opuštěním ZŠ znát a umět:

- poznatky o povaze a chemické podstatě specifických drog a jejich interakcí
- poznatky o fyziologické působnosti drog na lidské tělo
- pochopení vzniku a rozvoje závislosti na droze
- nebezpečí experimentování s drogami vzhledem k nepředvídatelnosti působení
- znalost vlivů ovlivňujících individuální náchylnost k rozvoji závislosti
- sociální dopady závislosti
- znalost trestního zákona a rozpoznání propagace návykových látek
- získání sebevědomí
- získání schopnosti čelit tlaku vrstevníků, umět odmítat
- kriticky uvažovat a správně se rozhodovat
- dávat v životě přednost zdravým alternativám

- pochopení krátkodobých a dlouhodobých účinků návykových látek souvisejících s chorobami a poškozením - včetně HIV/AIDS, poruch učení, různých společenských, sociálních a ekonomických znevýhodnění
- komplikace vztahů k druhým lidem, k partnerovi
- znalost trestních norem
- pochopení osobní a společenské zodpovědnosti a zdravých alternativ

SPECIFICKÁ PREVENCE

Název programu	Normální je nekouřit
Typ programu	Primární prevence pro žáky 1. stupně
Stručná charakteristika programu	Žáci se za základně plnění pracovních listů učí s veverkaou Věrkou správným postojům a zdravému způsobu života, rodiče spolupracují v plnění dalších aktivit.
Realizátor	Vyučující tříd 1. stupně
Cílová skupina	Přípravná třída, 4 A, 1. B
Počet žáků v programu	68
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Učit se zdravému způsobu života a správným postojům,
Ukazatele úspěšnosti	Správnost plnění zadaných úkolů
Termín	Září 2019 – červen 2020
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová, Mgr. Vendula Krejtná, Iveta Kremsová

Název programu	Ajax
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program připravený policií ČR pro žáky 2. ročníků k posilování správných postojů
Realizátor	Učitelé 2. tříd
Cílová skupina	2. A, 2. B,
Počet žáků v programu	47
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Řešení krizových situací, posilování správných postojů
Ukazatele úspěšnosti	Plnění zadaných úkolů
Termín	Říjen 2019 – červen 2020
Zodpovědná osoba	Mgr. Petra Macharová, Mgr. Radka Kučerová

Název programu	Adaptační program
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program povzbuzuje žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, respektu vůči ostatním v kolektivu, posiluje vzájemné vztahy, snaží se předcházet problémům v kolektivu.
Realizátor	Třídní učitelé
Cílová skupina	6. třídy
Počet žáků v programu	85
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, budování zdravých vztahů v třídním kolektivu
Termín	Září, říjen 2019
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé 6. ročníků

Název programu	Šikana, kyberšikana
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Šikana a boj proti ní. Seznámí žáky se základními pojmy (agrese, agresor, oběť, formy šikany), zaměří se na podporu vrstevnických vztahů, dále jak se ubránit kyberšikaně, bezpečné užívání počítače a mobilních telefonů.
Realizátor	Policie ČR - kpt. Phdr. Jan Melša
Cílová skupina	4.A, B, C, 5, A, B
Počet žáků v programu	121
Počet hodin programu	45 min
Návaznost programu na cíle MPP	Šikana, kyberšikana
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Listopad 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová

Název programu	Závislosti
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Žáci jsou v programu vedeni k porozumění závislosti na tabákových výrobcích, alkoholu. Program upozorňuje na experimentování v oblasti hazardního hráčství.
Realizátor	Maják Liberec
Cílová skupina	6.A, 6.B, 6.C, 6.D
Počet žáků v programu	85
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Vytváření správných postojů k užívání drog
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, počet řešených situací během školního roku
Termín	Listopad 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová

Název programu	Návykové látky
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	S žáky je otevřena problematika návykových látek a vlivy, které vedou k experimentování
Realizátor	Maják Liberec
Cílová skupina	7. A, 7. B, 7. C, 7. D
Počet žáků v programu	81
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Prevence užívání návykových látek
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Listopad 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová

Název programu	Sexualita
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program pracuje s oblastmi spojenými s pojmem sexualita, rozkrývá představy žáků o sexuálním životě a jejich dopady na partnerské vztahy.
Realizátor	Maják Liberec
Cílová skupina	8. A, 8. B, 8. C

Počet žáků v programu	69
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Zdravý způsob života
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Listopad 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová

Název programu	Rizikové sexuální chování
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program pracuje s riziky spojenými s pohlavně přenosnými nemocemi, s následky rizikového sexuálního chování. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu a prevenci rizik.
Realizátor	Maják Liberec
Cílová skupina	9.A, 9.B
Počet žáků v programu	55
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Zodpovědný způsob života
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	Listopad 2019
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Sotonová

1. Volnočasové aktivity

Nabídka volnočasových aktivit je v Novém Boru veliká. Žáci naší školy mohou navštěvovat mnoho zájmových útvarů, které nabízí naše škola, dům dětí Smetanka, Tělovýchovná jednota, Základní umělecká škola a další organizace.

Zapojení žáků v mimoškolních aktivitách sleduje třídní učitel, který i často pomáhá s výběrem. Zapojení žáků naší školy v mimoškolních aktivitách je 75%.

ZAPOJENÍ ŽÁKŮ V MIMOŠKOLNÍCH AKTIVITÁCH 2019 / 2020			
třída	žáků	zapojeni v mimoškolních aktivitách	procento zapojení
PŘ.	13	10	77 %
1. A	23	15	65 %
1. B	23	22	96 %
2. A	24	21	88 %
2. B	23	23	100 %
3. A	23	17	74 %
3. B	26	24	92 %
4. A	22	19	86 %
4. B	21	21	100%
4. C	22	22	100%
5. A	29	16	55 %
5. B	27	23	85 %
6. A	22	17	77 %
6. B	20	15	75 %
6. D	21	10	48 %
6. C	22	20	91 %
7. A	23	17	74 %
7. B	20	11	55 %
7. C	19	14	74 %
7. D	19	16	84 %
8. A	23	11	47 %
8. B	23	17	74 %
8. C	23	16	70 %
9. A	28	14	50 %
9. B	27	17	63 %
CELKEM	566	428	75 %

2. EVALUACE - kvantitativní hodnocení

PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY za školní rok 2018/19

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet tříd	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Normální je nekouřit – 3. A, 5. B, přípravná třída	3	54	10
Jsem originál	1	22	3
Beseda se státní policií šikana, kyberšikana 4. A, 4. B, 6. A, 6. C	4	95	2
Závislosti	4	83	3
Pobytová akce	2	55	16
Den s integrovanými složkami	23	521	2
Ajax – práce na programu 2. A, 2. B	2	49	10
Návykové látky	3	68	3
Sexualita	2	62	3
Rizikové sexuální chování	2	56	3
Agrese	1	18	2
Cílená mediace pro třídu- SVP	1	22	6

Výše uvedené aktivity byly pro žáky přínosem, proto i ve školním roce 2019/20 se budeme snažit pro zařazení dalších aktivit.

Prevenici sociálně patologických jevů na naší škole ve školním roce 2018/19 můžeme hodnotit kladně. Na linku NNTB byla nahlášena 1 událost, nahlášení jsme prošetřili a spojili se se zástupci Ospdou, třídní učitelé aktivně pracovali s třídními kolektivy na zlepšování kvalitních vztahů v třídním kolektivu, zejména v třídnických hodinách. Žáci se zúčastnili několika sbírek, svojí účastí podpořili akci 72 hodin.

3. Přílohy

Příloha č. 1 - plánované akce a aktivity pro 1. stupeň 2019/20

Příloha č. 2 - plánované akce a aktivity pro 2. stupeň 2019/20

Příloha č. 3 – Školní program proti šikanování 2019/20

Zpracovala Mgr. Jana Sotonová